

”En ganska klatschig formulering”

Europa 2020-strategin och ”Det öppna Skåne 2030” – ett fall av europeisering?

Abstract

Denna uppsats har som syfte att undersöka om det förekommer några likheter mellan Europa 2020-strategins målsättningar och innehållet i remissförslaget till Region Skånes utvecklingsstrategi “*Det öppna Skåne 2030*”. Detta studeras i en kontext av europeisering - en teori om att ett medlemskap i den Europeiska Unionen på olika sätt påverkar medlemsländernas politiska system. Studiens ambition är att undersöka om europeiseringsteorin kan appliceras på detta fall, och studien är således av teoriprövande karaktär. Undersökningen har genomförts med hjälp av kvalitativa metoder. En kvalitativ innehållsanalys har genomförts av “*Det öppna Skåne 2030*” och kompletterats med två semistrukturerade informantintervjuer med en tjänsteman och en politiker från Region Skåne. Studiens resultat visar att det finns likheter mellan innehållet i de båda dokumenten men att det inte går att klassificera som ett fall av europeisering. Detta eftersom Europa 2020-strategins målsättningar uppfattas som allmänlitiga och beskrivs i hög grad sammanfalla med regionens egna prioriteringar. Vi har kunnat påvisa att det förekommer en samvariation mellan innehållet, men vi har inte kunnat påvisa några kausala samband. Samvariationen kan möjligtvis ses som en effekt av rådande globala diskurser kring samhällsutveckling, och de båda dokumenten måste därför studeras i en vidare global kontext för att kontrollera för potentiella bakomliggande variabler.

Nyckelord: *EU, “Europa 2020”, europeisering, Region Skåne, regionala utvecklingsstrategier*

Antal ord: 10 373

Abstract	2
1 Introduktion	4
1.1 Inledning.....	4
1.2 Syfte och frågeställning.....	4
1.3 Definition av "likheter"	5
1.4 Avgränsningar	5
1.5 Disposition.....	6
2 Teoretiskt ramverk	7
2.1 Europeisering som en konsekvens av den europeiska integrationen	7
2.2 Europeisering	8
2.3 Europeisering i denna uppsats.....	10
3 Bakgrund och tidigare forskning	11
3.1 Regioners roll i det svenska regionala tillväxtarbetet.....	11
3.2 Sammanhållningspolitiken.....	11
3.3 Strukturfonderna	12
3.4 "Europa 2020 - en strategi för smart och hållbar tillväxt för alla"	12
3.5 Tidigare forskning.....	13
3.5.1 Akademiska studier	14
3.5.2 Utredningar och rapporter.....	14
4 Metod och material	16
4.1 Fallstudiedesign.....	16
4.2 Datainsamling.....	17
4.3 Material.....	17
4.3.1 "Det öppna Skåne 2030"	17
4.3.2 Intervjuer.....	18
4.3.2.1 Kontakt av intervjupersoner	18
4.3.2.2 Urval av intervjupersoner	19
4.4 Metod	19
4.4.1 Kvalitativa semistrukturerade intervjuer.....	19
4.4.2 Kvalitativ innehållsanalys.....	20
5 Resultat och analys	23
6 Slutsats	27
8 Bilaga	29
8.1 Analysschema för innehållsanalys.....	29
8.2 Intervjuguide	35
9 Referensförteckning	36
9.1 Böcker.....	36
9.2 Artiklar	37
9.3 Hemsidor	37
9.4 Protokoll och rapporter.....	38
9.5 Dokument som legat till grund för uppsatsen:	38
9.6 Personlig kommunikation:	39

1 Introduktion

1.1 Inledning

EU påverkar i stor utsträckning svenskarnas vardagliga liv. Enligt en undersökning genomförd av Sveriges kommuner och landsting (SKL) påverkas ca 60 % av alla beslut på kommunal nivå av beslut fattade på EU nivå. Motsvarande siffra för landstingen är 50 % (Nyberg 2010:4). I undersökningen delas EU:s påverkan på lokalpolitiken in i två kategorier. *Rättslig påverkan* innebär att EU påverkar genom förordningar och direktiv som är bindande för medlemsländerna. *Politisk/kulturell påverkan* omfattar icke bindande verktyg, exempelvis uttalande från kommissionen samt de olika fonder och program från vilka medlemsländerna kan ansöka om anslag för olika projekt. På detta sätt skapas incitament som kan föra utvecklingen i en av EU önskad riktning (Nyberg 2010:9). Den mjukare styrningen som utgörs av politisk/kulturell påverkan används framförallt inom området där EU har en ambition att påverka medlemsstaterna, men saknar absoluta kompetenser. EU:s gemensamma tillväxtstrategi ”*Europa 2020 - en strategi för smart och hållbar tillväxt för alla*” antogs 2010 och är ett exempel på ett mjukt styrmedel. Det är med andra ord tydligt att EU påverkar den lokala och regionala politiken, vilket i sin tur påverkar alla medborgare som lever inom dess territoriella gräns. Det är därmed ett faktum att EU påverkar oss idag, men hur stor inverkan har EU på vår framtid?

I juni år 2014 kommer Region Skåne presentera det slutgiltiga förslaget till sin nya regionala utvecklingsstrategi (RUS). Utvecklingsstrategin, som går under namnet ”*Det öppna Skåne 2030*”, är ett viktigt styrdokument som utgör grundstommen för regionens fortsatta utvecklingsarbete, med sikte på år 2030. RUS:en kommer med andra ord ha en stor betydelse för Skånes framtid, vilket även kommer beröra skåningarna. Ett av de angivna grunddokumenten för utformningen av strategin är EU:s gemensamma tillväxtstrategi ”*Europa 2020- strategin*”. Vi är intresserade av att undersöka om det finns några likheter mellan innehållet i dessa två dokument, och om de eventuella likheterna kan ses som en effekt av europeisering.

1.2 Syfte och frågeställning

Utifrån den problembild som redovisats ovan är syftet med denna uppsats att undersöka om europeisering gör sig synlig i fall av påverkan på regional tillväxtpolitik genom att studera remissförslaget till Region Skånes utvecklingsstrategi ”*Det öppna Skåne 2030*”. Vi är intresserade av att undersöka om det förekommer några likheter mellan innehållet i Europa 2020-strategin och ”*Det öppna Skåne 2030*”, samt om dessa likheter kan förstås med hjälp av europeiseringsteori, det vill säga om detta kan ses som ett fall av europeisering. Således är vår studie av teoriprovande karaktär.

I en teoriprövande studie står den aktuella teorin i centrum för studien. Teorin prövas på det utvalda empiriska materialet, varefter forskaren kan dra slutsatser om huruvida tilltron till teorin stärkts eller försvagats (Esaiasson m.fl. 2012:40). I vår studie är det teorin europeisering som står i centrum. Vi vill undersöka om europeiseringsteorin går att applicera på vårt empiriska material och om den i så fall har någon förklarings effekt. Vi vill med andra ord undersöka om vi kan betrakta likheterna vi eventuellt kommer påträffa mellan Europa 2020-strategin och ”Det öppna Skåne 2030” som ett fall av europeisering.

Vi anser att detta är av intresse att undersöka då den europeiska kommissionen uttryckligen betonar vikten av de regionala och lokala aktörernas roll i genomförandet av unionens gemensamma tillväxtstrategi ”Europa 2020”. Vår studie är även relevant då europeisering är ett förhållandevis ungt forskningsområde (Haverland, 2008, s.64). Vi hoppas att med denna undersökning kunna bidra till europeiseringsforskningen genom att pröva denna begynnande teori på ett svenskt fall. Vi anser vidare att vår studie är intressant då den belyser ett fenomen som diskuteras aktivt dels i den akademiska litteraturen, dels i samhällsdebatten. Studier som rör EU:s inverkan på medlemsstaternas interna förhållanden och politik är med andra ord intressanta ur både ett inomvetenskapligt och utomvetenskapligt perspektiv (Esaiasson m.fl. 2012:31).

Vår studie består av två delar - en beskrivande och en teoriprövande - vilket återspeglas i våra frågeställningar. Detta eftersom vi för att kunna genomföra vår teoriprövning inledningsvis behöver genomföra en studie med en mer beskrivande ambition, nämligen att undersöka likheterna mellan Europa 2020-strategin och ”Det öppna Skåne 2030”. Om vi kan påvisa att det finns likheter mellan de båda dokumenten kan vi gå vidare i vår studie och undersöka om vi enligt europeiseringsteorin kan betrakta dessa likheter som ett fall av europeisering.

Uppsatsen ämnar besvara följande frågeställning;

- Vilka likheter går att utläsa mellan innehållet i dokumenten ”Europa 2020” och ”Det öppna Skåne 2030”?
- I vilken utsträckning går de eventuella likheterna att förklara med hjälp av europeiseringsteori?

1.3 Definition av ”likheter”

”Likheter” definieras i denna uppsats i direkta termer, det vill säga att vi söker efter överensstämmelser mellan målsättningar och visioner. Vi operationaliserar begreppet ”likheter” genom att undersöka i vilken omfattning som målsättningarna i EU:s tillväxtstrategi ”Europa 2020” återfinns i remissyttringen till ”Det öppna Skåne 2030”.

1.4 Avgränsningar

Vi har valt att avgränsa vår undersökning till att endast omfatta Region Skåne. I en studie av teoriprövande karaktär är det viktigt att motivera valet av ”fall” (Esaiasson

m.fl. 2012:40). Region Skåne presenterade den 20 januari 2014 det sista remissförslaget till sin nya utvecklingsstrategi "*Det öppna Skåne 2030*" som är ett viktigt styrdokument för regionens fortsatta utvecklingsarbete. Vidare har vi valt att rikta in oss på "*Det öppna Skåne 2030*" då detta dokument är slutprodukten av en lång process av förberedande arbete som involverat flera olika aktörer. Utvecklingsstrategin har skickats ut på remiss till Skånes samtliga 33 kommuner samt ett antal myndigheter och andra aktörer som på olika sätt berörs av strategin. Samtliga remissinstanser har nu skickat in sina yttranden och ett beslut om att anta utvecklingsstrategin kommer att fattas i juni 2014. På grund av praktiska begränsningar har vi inte haft möjlighet att studera hela processen som ledde fram till detta dokument eftersom antalet involverade aktörer och det omfattande tryckta materialet utgör ett för stort studieobjekt inom ramen för en B-uppsats. Det är därför intressant att studera processens slutprodukt då Europa 2020-strategin har passerat och bearbetats genom en lång rad instanser, och det är därför av intresse att undersöka om målsättningarna i Europa 2020-strategin går att återfinna i remissförslaget. Region Skåne är även ett intressant studieobjekt då dess regionala utvecklingsstrategi ännu inte utgjort studieobjekt för någon statsvetenskaplig forskning.

Region Skåne är vidare en av de regioner i Sverige som har valt att inrätta ett eget representationskontor i Bryssel - Skåne European Office (Region Skånes hemsida, 2014). Det faktum att regionen valt att satsa på ett eget representationskontor anser vi visa på att regionen tillskriver EU stor betydelse, vilket vi anser ökar sannolikheten för att "Europa 2020"-strategin haft en inverkan på utformningen av "Det öppna Skåne 2030".

1.5 Disposition

Uppsatsen inleds med en presentation av det teoretiska ramverket redovisas. Efter detta följer ett bakgrundsavsnitt med information som är relevant för att förstå den vidare kontexten som den regionala utvecklingsstrategin är en del av samt en redovisning av tidigare forskning som är relevant för vår studie. I det näst sista kapitlet redovisas det material som undersökningen baseras på samt vårt val av metod. Uppsatsen avslutas med en analys av det empiriska materialet som utmynnar i en slutsats och slutligen en uppmaning till vidare forskning.

2 Teoretiskt ramverk

Europeiseringsforskningen har kommit att utgöra en stor gren av EU-litteraturen. Trots detta råder det ännu inte konsensus i den akademiska världen om hur begreppet ska användas och dess avgränsningar (se exempelvis Olsen 2002; Radaelli 2000 samt Radaelli & Pasquier 2008). Detta teoriavsnitt kommer därför inledas med en redovisning av hur europeisering kommit att definieras av några av de mest framstående forskarna inom området, för att sedan avslutas med en närmare precisering av hur vi kommer att använda oss av europeisering för att tolka vårt empiriska material.

2.1 Europeisering som en konsekvens av den europeiska integrationen

James Caporaso menar att europeisering som begrepp har två olika användningsområden. Det kan dels användas för att påvisa och beskriva *att* politik och institutioner på EU-nivå påverkar medlemsstaternas inhemska politiska strukturer, dels refererar det till själva processen genom vilken inhemska politiska strukturer förändras som en *konsekvens* av den ökade europeiska integrationen (Caporaso, 2008:27). Caporaso menar att europeisering kan ses som ett tredje steg, en fortsättning, för att förstå den europeiska integrationen. I det inledande stadiet av europeisk integrationsforskning fokuserade forskningen på hur problemlösningskapaciteter lyftes upp från de enskilda staterna till en ny supranationell nivå. Det andra steget fokuserade på själva policyprocessen inom EU, medan det tredje steget – europeiseringsforskningen – studerar *konsekvenserna* av de två första processerna för medlemsstaternas interna politiska system (Caporaso, 2008:27-28). Europeisering kan i enlighet med detta resonemang beskrivas som studiet av konsekvenserna av den pågående europeiska integrationsprocessen.

Även Claudio Radaelli menar att europeisering ska skiljas från europeisk integration. Studier av europeisk integration berör frågor som *varför* stater ger upp en del av den egna suveräniteten och delegerar en del av den politiska problemlösningen till supranationella institutioner. Forskare inom europeisk integration intresserar sig för de processer som lade grunden till och som driver EU-projektet framåt, medan europeisering fokuserar på konsekvenserna av den europeiska integrationen (Radaelli, 2000:7). Radaelli för även en diskussion om hur begreppet ska avgränsas; vad klassas som 'europeisering' och vad faller utanför ramen för begreppet? Han menar att det är av vikt att skilja 'europeisering' från begrepp som harmonisering, integration och likriktning [convergence, vår egen översättning]. Dessa tre begrepp kan snarare ses som *konsekvenser* av europeisering snarare än en del av själva europeiseringen (Radaelli, 2000:5-6).

Tanja A. Börzel och Thomas Risse menar också att det är en skillnad mellan studier av europeisk integration och av europeisering. Studier av europeisk integration har ett ”botten-upp” perspektiv, då fokus ligger på hur medlemsstaterna formar supranationella institutioner. Studier av europeisering har däremot ett ”ovanifrån-ned” [”top-down”, vår översättning] perspektiv, då man studerar konsekvenserna av den supranationella nivåns inverkan på medlemsstaterna (Börzel & Risse 2002:1). Forskning kring europeisering anser författarna vara viktigt för att öka förståelsen för hur EU påverkar medlemsstaternas inre politiska strukturer (ibid).

2.2 Europeisering

Enligt Johan P. Olsen är ett första steg i att förstå och närma sig begreppet ’europeisering’ att separera begreppets olika dimensioner (Olsen, 2002:923). Olsen delar upp europeiseringsforskningen i fem olika områden vilka skiljer sig åt i avseende om *vad* det är man menar har påverkats (Olsen, 2002:923-924);

1. *Förändring av externa gränser.* Europeisering kan förstås som en process genom vilken EU:s territoriella omfång expanderar och EU:s politiska system vidgar sig till att omfatta ett allt större område av den Europeiska kontinenten (EU:s utvidgning).
2. *Bildandet av institutioner på EU-nivå.* Europeisering kan ses som utvecklingen av institutioner, kompetenser och kapaciteter på EU-nivå som ämnar till att styra och koordinera medlemsstaternas agerande.
3. *EU:s inverkan på det inhemska politiska systemet.* Europeisering åsyftar i detta fall hur det politiska systemet (exempelvis förvaltningen) förändras och anpassas till den nya (överstatliga) europeiska nivån. Exempelvis studeras hur fördelningen av makt och ansvarsområden mellan olika politiska och administrativa nivåer inom det inhemska politiska systemet påverkas.
4. *Europas politiska system som organisatorisk exportvara.* Denna dimension åsyftar hur EU:s institutionella system och uppbyggnad sprider sig utanför den europeiska kontexten. Fokus ligger med andra ord på EU som internationell aktör och samspelet med och inverkan på andra internationella aktörer och institutioner.
5. *EU som ett politiskt samförstånds- och föreningsprojekt.* Den slutgiltiga dimensionen berör hur de ovanstående fyra processerna tillsammans resulterar i ett mer likriktat och politiskt enat Europa. Genom bildandet av gemensamma politiska arenor och strukturer skapas en stabil organisatorisk grund vilket resulterar i en förstärkt förmåga för Europa att fungera som ett enat politiskt system, både internt och i sina externa relationer. Denna utveckling resulterar i sin tur i att de interna territoriella gränserna suddas ut och de externa gränserna stärks, samtidigt som en gemensam europeisk identitet utvecklas (Olsen, 2002:940).

Bredden i begreppet som de fem dimensionerna påvisar behöver inte resultera i att begreppet är oanvändbart, så länge de olika dimensionerna hålls åtskilda. Det är med andra ord nödvändigt att precisera vilken del av europeiseringen, vilken av de fem förändringsprocesserna, man ämnar studera (Olsen, 2002:943). Olsen menar att den

femte dimensionen av begreppet 'europeisering' är den mest intressanta att studera eftersom den innefattar alla aspekter av begreppet (ibid). Dock menar han att den tredje dimensionen kommer att bli den mest frekvent använda. Empiriska studier inom den tredje dimensionen fokuserar främst på europeiseringens inverkan på den inhemska politiken och de politiska strukturerna (Olsen, 2002:932).

Även Radaelli kommenterar spridningen inom begreppet 'europeisering' (Radaelli, 2000:2-3). Han menar att begrepps innebörden inte enbart ska fokusera på hur det politiska systemet påverkas och förändras rent organisatoriskt, utan att även förändringar i det politiska beteendet bör inkorporeras i begreppet. Radaelli presenterar sålunda en definition som innefattar både den organisatoriska förändringen av det politiska systemet (exempelvis partisystemet eller förvaltningen) men även förändringen av det politiska beteendet som föranleder den organisatoriska förändringen. Enligt denna version innefattar och beskriver begreppet de processer genom vilka idéer, politiska strukturer, normer, formella och informella regler och procedurer som konstrueras och konsolideras på EU-nivå sedan överförs, sprids och slutligen institutionaliseras i medlemsländerna (Radaelli 2000:3-4; Radaelli & Pasquier, 2008:44). Denna definition lyfter med andra ord fram förändringar i det politiska beteendet, samtidigt som det innefattar konsekvenserna av denna förändring, det vill säga förändringar i den politiska organisationen. För att analysera begreppet kan man bryta upp dess struktur genom att ställa frågorna "vad är det som har förändrats?" samt "hur mycket har det förändrats?" (Radaelli, 2000:7). Genom att göra detta kan vi fokusera på två huvudområden; i) den inhemska politiska strukturen, ii) Allmänna policies ["Public Policy", vår översättning]. Förändringar i den inhemska strukturen åsyftar förändringar av förvaltningen, maktbalanser mellan olika nivåer inom staten (exempelvis den centrala statsmakten och regioner), partisystem och normativa strukturer och diskurser (Radaelli, 2000:8-11). Förändringar i allmänna policies åsyftar hur allt fler politiska beslut får en europeisk dimension (Radaelli, 2000:24).

Börzel och Risse påvisar att genom att kombinera europeiseringsbegreppet med nyinstitutionella teorier kan forskare på ett bättre sätt närma sig och *förklara* förändringarna av det politiska systemet (Börzel&Risse, 2000:1-2). Börzel och Risse menar att det är graden av diskrepans mellan det inhemska politiska systemet och EU:s system som ger upphov till olika starka förändringstryck på det inhemska politiska systemet. Genom att kombinera rationell institutionalism och sociologisk institutionalism med europeiseringsbegreppet påvisar författarna hur två förklaringsmekaniker kan utläsas (Börzel & Risse, 2000:6). Utifrån ett rationalistiskt institutionalistiskt perspektiv beror förändringen på att diskrepansen mellan det inhemska systemet och EU skapar utrymme för vissa aktörer inom systemet att tillskansa sig mer makt (i form av resurser eller inflytande), vilket i sin tur leder till en förändrad maktbalans inom det politiska systemet. Förändringens omfattning beror på om det finns inbyggda mekanismer i den politiska strukturen (så kallade "veto-points") som motverkar dessa maktförskjutningar, eller om redan existerande institutioner har kapacitet att underlätta denna förändring (Börzel & Risse, 2000:1-2). Utifrån ett sociologiskt-institutionellt perspektiv beror förändringen istället på att det råder en diskrepans mellan medlemsstaten och EU i fråga av normer och uppfattningar (det vill säga EU-policies "krockar" med normer och värderingar i medlemslandet). Omfattningen av anpassningen är i detta fall beroende av förekomsten av "förändringsagenter" som aktivt understödjer en omvärdering eller

anpassning av intressen och identiteter inom medlemslandet för att bättre överensstämma med EU nivån (Börzel & Risse, 2000:2). Även om dessa två förändringsprocesser kan uppfattas som två skilda processer sker de oftast samtidigt, varpå en blandning mellan dessa mekanismer leder till själva 'europeiseringen'.

2.3 Europeisering i denna uppsats

Vi kommer i denna uppsats att utgå från Olsens tredje dimension (*medlemskapets inverkan på det inhemska politiska systemet*) i kombination med Radaellis vidare definition som även innefattar normer och värderingar. Europeiseringsbegreppet kommer att användas som analysmall för att avgöra om liketerna vi kan återfinna mellan Europa 2020-strategin och "Det öppna Skåne 2030" kan utläsas som ett fall av europeisering. Vi är därför intresserade av att undersöka hur värderingar, normer och direkta konkreta mål och åtgärder från Europa 2020-strategin återfinns i remissförslaget till "Det öppna Skåne 2030". Europeisering kommer således i denna uppsats att behandlas som en teori om att medlemsstaternas politiska system påverkas av medlemskapet i EU, och att EU inte påverkar endast direkt via bindande lagstiftning utan även indirekt genom riktlinjer, normer och värderingar. Ett politiskt system kan delas upp i tre delar; *politics*, *polity* och *policies* (Vink&Graziano, 2008:19). *Polity* innefattar statens organisation (ex. statsskick och förvaltningens organisering), *politics* innefattar den partipolitiska sfären (partisystem och partiorganisering) medan *policies* refererar till den faktiska politiken inom olika sakområden, som resulterar i olika beslut, riktlinjer och principer (Tallberg m.fl. 2010:16).

Då denna uppsats inte har en förklarande ambition som syftar till att blottlägga och förklara de mekanismer som har *drivit* anpassningen framåt kommer vi inte närmare att gå in på Börzel och Risses resonemang om förändringstryck och betydelsen av graden av olikhet mellan det inhemska systemet och EU-nivån. Som tidigare nämnt är denna studie inriktad på att undersöka om detta är ett fall av europeisering, inte *varför* europeiseringen i så fall har skett. Med anledning av detta har vi valt att inte komplettera europeiseringsteorin med nyinstitutionella teorier. Hade vår uppsats dock haft en mer förklarande ambition hade detta varit nödvändigt.

3 Bakgrund och tidigare forskning

I detta kapitel presenteras regionernas roll i det svenska tillväxtarbetet samt den vidare europeiska kontext som den regionala utvecklingsstrategin är en del av. Vi kommer först att beröra regionernas roll i det svenska tillväxtarbetet, för att sedan beskriva EU:s sammanhållningspolitik och strukturfonderna som är en del av denna, för att sedan redogöra kortfattat för Europa 2020-strategin. Kapitlet avslutas med en presentation av tidigare forskning som vi anser vara relevant för vår studie.

3.1 Regioners roll i det svenska regionala tillväxtarbetet

Sedan 2011 ansvarar tre olika typer av regionala aktörer för det regionala tillväxtarbetet; fyra självstyrande organ, 13 kommunala samverkansorganisationer (regionförbund) samt fyra länsstyrelser (Nyberg, 2010:10). Ansvarsförhållandena regleras i förordning 2007:713 (Sveriges Riksdag, 2013) om regionalt tillväxtarbete. Varje regional aktör ansvarar för att utarbeta en regional utvecklingsstrategi (RUS) och att samordna implementeringen av denna. Denna utvecklingsstrategi ligger till grund för samverkan mellan kommuner, landsting, statliga myndigheter, näringsliv och organisationer (Regeringskansliet, 2014a). De regionala aktörernas RUS ämnar underlätta samordningen mellan olika aktörer och olika politikområden i syfte att uppnå de gemensamma målen i strategin (Riksrevisionen, 2014:10). Strategierna utgör även grunddokument för exempelvis strukturfondsprogrammen, regionala tillväxtprogram och andra program och insatser som är relevanta för det regionala tillväxtarbetet. Strukturfondsprogrammen är en del av EU:s sammanhållningspolitik.

3.2 Sammanhållningspolitiken

Sammanhållningspolitiken är ett annat namn för EU:s regionala tillväxtpolitik och syftar till att minska skillnaden mellan rika och fattiga regioner runt om i EU (Regeringskansliet, 2014) (Bache 2008:239). Sammanhållningspolitikens huvudmål är att främja den sociala, ekonomiska och territoriella sammanhållningen inom EU samt stärka EU:s samlade konkurrenskraft gentemot omvärlden. Ungefär en tredjedel av EU:s budget spenderas på sammanhållningspolitiken, och för perioden 2014-2020 har 325 miljarder euro avsatts för investeringar i regioner runt om i EU (Regeringskansliet, 2014a). Sammanhållningspolitiken för perioden 2014-2020 är nära kopplad till Europa 2020-strategin, då sammanhållningspolitiken i kombination med strukturfonderna är tänkta att ligga till grund för investeringar som syftar till att underlätta arbetet att nå målen i Europa 2020-strategin (European Commission, Regional Policy[8]). Vi kommer i efterföljande stycke ge en kort beskrivning av strukturfonderna.

3.3 Strukturfonderna

EU har två strukturfonder som syftar till att finansiera genomförandet av sammanhållningspolitiken. Strukturfonderna kan därför anses vara hjärtat i EU:s regionpolitik (Tallberg, 2010:62). Dessa utgörs av *Europeiska Socialfonden* och *Europeiska regionala utvecklingsfonden*. Utvecklingsfonden har som främsta uppgift att understödja regioner med en svag utveckling med strukturell omvandling och utveckling genom att exempelvis ge finansiellt stöd till små- och medelstora företag och teknisk utveckling (Hague & Harrop, 2010: 284; Tillväxtverkets hemsida, 2014). Socialfonden syftar till att minska arbetslöshet och öka sysselsättningen, bland annat genom att främja integration på arbetsmarknaden

Mellan åren 2014-2020 omfattas Sverige av ett strukturfondsprogram med fokus på målen för investeringar i tillväxt och sysselsättning. Programmet omfattar 29 miljarder kronor och medlen kommer från Europeiska regionala utvecklingsfonden samt Europeiska socialfonden (Regeringskansliet, 2014c). Dessa två strukturfonder är de viktigaste instrumenten för att hjälpa medlemsländerna och EU att uppnå målen i Europa 2020- strategin. Alla projekt som får stöd av någon av strukturfonderna är kopplade till genomförandet av Europa 2020 strategin (Sveriges Riksdag, 2014).

3.4 ”Europa 2020 – en strategi för smart och hållbar tillväxt för alla”

“Europe is left with clear yet challenging choices. Either we face up collectively to the immediate challenge of the recovery and to long-term challenges – globalisation, pressure on resources, ageing, – so as to make up for the recent losses, regain competitiveness, boost productivity and put the EU on an upward path of prosperity (“sustainable recovery”). Or we continue at a slow and largely uncoordinated pace of reforms, and we risk ending up with a permanent loss in wealth, a sluggish growth rate (“sluggish recovery”) possibly leading to high levels of unemployment and social distress, and a relative decline on the world scene (“lost decade”).” (Europeiska kommissionen, 2010:8-9).

EU har för att återhämta sig från den europeiska krisen samt förebygga finansiella kriser i framtiden upprättat en tillväxtstrategi för medlemsländerna i Europeiska Unionen. Citatet ovan ger uttryck för syftet, budskapet och visionen för den gemensamma tillväxtstrategin. Denna strategi, kallad ”*Europa 2020 - en strategi för smart och hållbar tillväxt för alla*”, syftar till att stärka långsiktighet ifråga om tillväxt och hållbart resursutnyttjande samt fattigdomsbekämpning och arbetstillfällen (Europeiska Kommissionen, 2010:6). För att strategin inte enbart ska vara visionär utan följas av konkreta åtgärder har målsättningar och riktlinjer utformats i strategin som medlemsländernas nationella stater samt regionala självstyren betonas följa. Europa 2020-strategin framhåller tre fokusområden som anses vara av störst betydelse för EU:s interna utveckling: en utvecklad ekonomi som baserar sig på kunskap och innovation främjar en *smart tillväxt*, genom en konkurrenskraftigare ekonomi som möjliggörs av resurseffektivitet främjas en *hållbar tillväxt* och slutligen ska en *tillväxt för alla* uppnås genom en stimulerad ekonomi och hög sysselsättningsgrad som ska präglas av social sammanhållning i EU.

En mer konkret målsättning för EU år 2020 till följd av den nya tillväxtstrategin har även formulerats:

1. 75 % av medborgarna i åldern 20- 64 ska ha ett arbete
2. 3 % av EU:s BNP ska vara investerad i forskning och utveckling
3. De klimat- och energirelaterade målsättningarna i Europa 2020 strategin ska vara nådda.
4. Antalet ungdomar som lämnar skolan för tidigt ska vara mindre än 10 % i EU och minst 40 % av den yngre generationen ska ha avslutat en högre utbildning.
5. Antalet invånare i EU som lever i fattigdom ska ha reducerats med 20 miljoner människor.

Målen inom strategin är sammanlänkade och interrelaterade. Exempelvis leder en ökad utbildningsnivå till fler arbetande människor och minskad fattigdom liksom ett mer resurseffektivt och miljövänligt företagande ökar mängden företag som främjar sysselsättningstillväxt och en långsiktig hållbar ekonomi (Europeiska kommissionen, 2010:11). I strategin, som syftar till hållbar tillväxt för alla, ingår exempelvis en reduktion av de fossila källorna för energiproduktion och en ökning med 20 % av de förnybara energikällorna (Europeiska kommissionen, 2010:15). Detta menar kommissionen i strategin kan skapa 600 000 nya jobb tillfällen i EU och adderat med målet om 20 % reduktion av energikonsumtionen anges de nya jobb tillfällena stiga till över 1 miljon. Som nämnt ovan kommer åtgärder för att uppnå detta mål att visa sig gynnsamma på många områden.

Flera uppmaningar riktar sig uttryckligen till regioner inom medlemsstaterna, exempelvis vikten av att satsa mer på forskning och utveckling och att dessa utformar egna system för att främja och utveckla samverkan mellan universitet, företag och forskningen.

3.5 Tidigare forskning

Europeisering är fortfarande ett ungt forskningämne (Haverland, 2008:64). Vi har sökt efter litteratur som behandlar europeisering av svensk regional utvecklingspolitik, men inte kunnat identifiera någon studie med en liknande ambition som vår. Merparten av de undersökningar vi funnit behandlar europeiseringen av svensk förvaltning och statsskick (se exempelvis Jacobsson och Sundström 2006 och Demokratirådets rapport från 2010). De nedan presenterade akademiska studierna har vi bedömt vara av intresse för vår studie då de påvisar hur europeisering kan inverka på inhemska policier i EU:s medlemsländer, även om vi är medvetna om att dessa studier behandlar policier på nationell nivå och inte på regional nivå som vår uppsats fokuserar på.

3.5.1 Akademiska studier

En tidig studie som behandlar europeisering av inhemsk policy i europeiska medlemsländer är skriven av Claudio Radaelli. Han publicerade 1997 en artikel som undersökte hur europeisering påverkat och genererat förändringar i inhemsk politik i Storbritannien och Italien. Artikeln fokuserar på beskattningsrätt av företag. Radaelli menar att europeisering av inhemsk politik tar sig i uttryck på två olika sätt. Antingen *direkt* genom att medlemsstaten antar EU lagstiftning som inverkar på det nationella politikområdet, eller *indirekt* genom att nationella politiker förhåller sig till en viss inrikespolitisk sakfråga inom en ”europeisk referensram”, och därigenom anpassar sina policies för att anpassa dem till den rådande ”europeiska diskursen”, detta i avsaknad av bindande förordningar eller direktiv från EU nivå (Radaelli, 1997:555). Radaellis studie påvisade att policies rörande beskattningsrätt i Storbritannien påverkades indirekt av europeisering. Detta tog sig i uttryck genom att en speciell skatt (en avräkningsskatt för företag) vars utformning diskuterats under många år utan resultat, slutligen ändrades efter att den begynnande EU regimen kring beskattning av företag väckte nytt liv i den brittiska debatten kring den rådande beskattningspolitiken (Radaelli, 1997:568-569). Europeisering påverkade i detta fall genom att inhemsk policy relaterad och diskuterades i relation till policies inom samma område på EU nivå.

En annan tidigare europeiseringsstudie som är av intresse för vår uppsats då den behandlar ett liknande område som vår studie (regional utveckling), är skriven av Thomas Conzelmann. Han publicerade 1998 en artikel i European Integration online Papers som berör europeisering av regionala utvecklingsstrategier. I artikeln undersöks hur inhemska tyska policies för understödjande av projekt för regional utveckling påverkats av den Europeiska regionala utvecklingsfondens (ERUF) policies. Det inhemska tyska finansiella stödet hade inledningsvis en smalare definition av vilken typ av projekt som kunde kvalificera sig för finansiellt stöd, medan ERUF beviljade medel till en mer varierande skala projekt. Denna ”konkurrens” mellan de två finansierande instrumenten ledde till att tyska policies reformerades 1996, och resulterade i en bredare omfattning av vilken typ av projekt som kunde beviljas medel. 1996 års reform av detta system anses vara den mest omfattande sedan systemet infördes (Conzelmann, 1998:3-4).

3.5.2 Utredningar och rapporter

SKL utkom 2010 med rapporten ”EU i lokalpolitiken – en undersökning av dagordningar från kommuner, landsting och regioner”, skriven av Linda Nyberg. Denna rapport har legat till grund för vår studie, då vi finner det intressant att undersöka hur regionala aktörer påverkas av europeiseringen. I rapporten undersöks hur stor andel av punkterna på kommunala och regionala dagordningar som på olika sätt påverkas av EU. Undersökningen omfattar 30 kommuner, sex landsting och en region (som dock behandlas tillsammans med landstingen i rapporten)(Nyberg, 2010:11). Påverkan från EU nivå har delats upp i två olika kategorier; *rättslig påverkan* respektive *politisk/kulturell påverkan*. Europa 2020-strategin omnämns som en del av *politisk/kulturell påverkan* (Nyberg, 2010:5). I det avsnitt av rapporten som behandlar *politisk/kulturell påverkan* redovisas tio sakområden som undersökningen visat påverkats från EU-nivå; *sysselsättning, äldreomsorg och långtidsvård, folkhälsa,*

utbildning, krisberedskap, klimat, informationsteknologi, transport och vägar, integration samt *regional utveckling*. I avsnitten som behandlar sysselsättning, utbildning, klimat och informationsteknologi omnämns Europa 2020-strategin som ett av de dokument som påverkat de undersökta dagordningarna (Nyberg, 2010:27, 31-34). I avsnittet om regional utveckling omnämns EU:s sammanhållningspolitik och strukturfonder som faktorer som påverkar frågor som behandlas på de undersökta dagordningarna. Resultatet av denna rapport är av intresse för vår studie då den påvisar att regional och kommunala aktörer påverkas av EU inom många olika områden, varav ett av dem är regional utveckling.

Rapporten uppmanar till vidare forskning kring i vilken utsträckning som den mjukare styrningen från EU som i rapporten benämns som *politisk/kulturell påverkan* har fått effekt i kommuner och landsting (Nyberg, 2010:9). Vi anser att vår studie tar fasta på denna uppmaning genom att undersöka likheter mellan Europa 2020- strategin och Region Skånes utvecklingsstrateg, samtidigt som vi även undersöker om detta går att tolka som ett fall av europeisering.

I februari 2013 presenterade SKL (Sveriges kommuner och landsting) rapporten "*Europa 2020-strategins regionala förankring*" som i viss utsträckning byggde vidare på den uppmaning som den rapport som beskrivits ovan gjorde. Rapporten har kartlagt Sveriges tretton kommunförbunds arbete med att genomföra Europa 2020-strategin, samt undersökt inställningen till implementeringen av denna (Hansen, 2013:6). Rapporten visade att samtliga kommunförbund har arbetat med Europa 2020- strategin i arbetat med sina RUS, och att attityden till strategin var positiv (Hansen, 2013:4). Kommunförbunden betraktar *Europa 2020* som ett stöd och ramverk att förhålla sig till i arbetet med sina egna RUS (Hansen, 2013:5). Denna rapport har dock som tidigare nämnts avgränsats till att enbart omfatta de svenska kommunförbunden, och har inte undersökt någon av de svenska självstyrande regionerna, vilket vår studie gör.

4 Metod och material

I detta avsnitt presenteras det material som legat till grund för uppsatsen, samt de metoder som använts. Vi kommenterar även vårt val av fallstudiedesign samt beskriver hur datainsamlingen har gått till.

4.1 Fallstudiedesign

Denna studie har utformats som en fallstudie. I en fallstudie studeras en avgränsad aspekt av ett problem ingående. Information om det valda studieobjektet samlas in på ett systematiskt sätt, varpå relationen mellan olika variabler undersöks (Bell, 2006:20). I denna studie intresserar vi oss för om den oberoende variabeln Europa 2020-strategin har påverkat den beroende variabeln remissförslaget till ”Det öppna Skåne 2030”. När man genomför en studie med en beskrivande ansats är det viktigt att man inte genomför en så kallad teorilös fallstudie; man ska kunna besvara frågan ”Vad är detta ett fall av?” (Esaiasson m.fl. 2012:37). I enlighet med detta är inte vår studie en teorilös fallstudie, då vi studerar ett fall av europeisering. Inom europeiseringsforskning är dessutom fallstudier vanligt förekommande (Haverland, 2008:64). Vår studie har dessutom en teoriprövande ambition, vilket redovisades i uppsatsens inledande avsnitt (se avsnitt 1.2).

Huruvida studiens validitet är god eller inte avgörs utifrån om vi i studien mäter vad vi utger oss mäta och om den teoretiska definitionen överensstämmer med våra operationaliseringar (Esaiasson m.fl. 2012:57, Haverland, 2008:61). Vi har som utgångspunkt att undersöka om detta är ett fall av europeisering genom att med hjälp av en kvalitativ innehållsanalys undersöka om innehållet i ett dokument som antagits på EU- nivå (”Europa 2020”) återfinns i ett policydokument på regional nivå (”Det öppna Skåne 2030”) och undersöka om dessa likheter han förstår med hjälp av europeiseringsteorin. Eftersom vi i vår fallstudie endast undersöker ett fall är vi medvetna om att vi inte kan generalisera resultatet till en större population (hög extern validitet) utan vi eftersträvar att nå hög intern validitet (Haverland, 2008:61). Vår interna validitet är att likställa med studiens resultatvaliditet (Esaiasson m.fl. 2012:58).

Begreppsvaliditet adderat med studiens reliabilitet kommer att avgöra studiens resultatvaliditet (Esaiasson m.fl. 2012: 63). Reliabiliteten handlar om förekommandet av mänskliga misstag vid datainsamling och bearbetning. Dessa risker kan aldrig elimineras fullständigt men reduceras dock i vår studie genom dubbelkodning och en pilotanalys vid den kvalitativa innehållsanalysen samt genom inspelning och transkribering av de semistrukturerade informantintervjuerna.

4.2 Datainsamling

Den kvalitativa innehållsanalysen av remissförslaget till Region Skånes utvecklingsstrategi ”Det öppna Skåne 2030” utgör grunden för vår analys. Denna textanalys kompletteras med primärmaterial i form av två semistrukturerade informantintervjuer som genomförts med en politiker respektive en tjänsteman verksamma inom Region Skåne. Datainsamlingen inleddes med en pilotintervju med ett av Region Skånes regionråd. Hen har suttit som regionråd sedan 2006 och kunde därför upplysa oss om Region Skånes tillväxtarbete både innan och efter Europa 2020-strategin antogs. Innehållet i denna pilotintervju kommer inte att redovisas i uppsatsen, men gav oss en bättre förståelse för regionens arbete med ”Det öppna Skåne 2030”.

4.3 Material

4.3.1 ”Det öppna Skåne 2030”

”Det öppna Skåne 2030” är det senaste remissförslaget till Region Skånes kommande utvecklingsstrategi och sträcker sig från 2014 med sikte på 2030. Syftet med utvecklingsstrategin är att förmedla en målvision för Skånes framtida utveckling som är gemensam för alla aktörer som är viktiga för regionens utveckling. Ett tätt samarbete mellan bland annat kommuner, invånare, universitet, myndigheter och näringsliv underlättas av att det finns gemensamma mål och visioner att sträva efter (Region Skåne, 2012).

Den 16 augusti 2013 presenterades en målbild för den nya strategin ”Tankar om Skåne 2030”. Dokumentet är en summering av det arbete som utfördes i dialog mellan kommuner, statliga myndigheter och näringsliv och Region Skåne i syfte att formulera en gemensam vision för Skånes framtida utveckling. Den samlade målbilden blev återigen föremål för en dialog mellan de aktuella aktörerna, och i januari 2014 presenterades det slutgiltiga remissen till den nya utvecklingsstrategin ”Det öppna Skåne 2030”. Förslaget sändes sedan ut på en sista remiss med slutdatum 23 mars. Ett slutgiltigt beslut om strategin kommer att presenteras i juni (Region Skånes hemsida, 2014). Remissförslaget bygger på fem prioriterade områden, och för varje delmål har ett antal delstrategier utarbetats. De fem prioriterade områdena har som vision att;

- Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet
- Skåne ska bli en stark hållbar tillväxtmotor
- Skåne ska dra nytta av sin flerkärniga ortstruktur
- Skåne ska utveckla morgondagens välfärdstjänster

Skåne ska vara en globalt attraktiv region

Tre dokument utgör den huvudsakliga grunden till den nya regionala utvecklingsstrategin; Europa 2020- strategin, Sveriges nationella reformprogram från 2011 (som är knutet till Sveriges nationella delmål i strategin) samt en utvärdering av Skåne som genomfördes av Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). Region Skåne gav OECD i uppdrag att granska regionens ekonomiska förutsättningar. OECD sammanställde 2012 en rapport baserad på regionens brister och framgångar med förslag på områden som borde prioriteras i det skånska utvecklingsarbetet (Region Skåne, 2013). Denna studie har dock avgränsats till att enbart undersöka hur stor del av Europa 2020-strategin som återfinns i remissförslaget.

4.3.2 Intervjuer

För att avgöra om likheterna vi kan finna mellan dokumenten går att betrakta som ett fall av europeisering behöver vi kunna påvisa att likheterna beror på att innehållet i ett dokument har inverkan på innehållet i ett annat. För att undersöka detta har vi kompletterat vår dokumentstudie med två informantintervjuer med en politiker och en tjänsteman som arbetar tätt med Region Skånes utvecklingsstrategi. Meningen med dessa intervjuer var att få en vidare förståelse för hur Europa 2020 – strategin prioriterats och använts i utformningen av innehållet i ”Det öppna Skåne 2030”.

4.3.2.1 Kontakt av intervjupersoner

En förfrågan skickades ut via mail till två politiker inom tillväxtnämnden samt sju tjänstemän på det sekretariat som arbetar med dialogen kring och framtagandet av den regionala utvecklingsstrategin. I mailet informerade vi om syftet med vår intervju och studie samt att intervjun beräknades ta mellan 30-40 minuter i anspråk. Intervjupersonerna fick själva välja om intervjun skulle genomföras på plats eller via telefon. Eftersom vi i vår studie är intresserade av att registrera de faktiska svaren och inte intervjupersonernas känslor eller reaktioner ansåg vi det inte problematiskt att genomföra både person- och telefonintervjuer. Vi fick relativt omgående svar från politikerna, men blev tvungna att följa upp vår förfrågan till tjänstemännen med ett nytt mail ungefär fem dagar efter det första utskicket. Tyvärr visade det sig vara svårt att få till stånd en intervju inom den tidsram vi hoppats, vilket resulterade i att vi endast kunde genomföra två intervjuer. Vi är medvetna om att ett större antal intervjuer hade varit önskvärt, eftersom vi inte genom att endast intervjua *en* tjänsteman och *en* politiker kan anses oss ha fått en ”sann” bild av hur Europa 2020-strategin betydelse för innehållet i ”*Det öppna Skåne 2030*” (Esaiasson m.fl 2012:258). Den interna validiteten skulle med andra ord stärkts om antalet intervjuer varit större. Då dessa intervjuer dock fungerar som komplement till en dokumentstudie anser vi ändå att intervjuerna utgör ett intressant inslag i vår studie.

4.3.2.2 Urval av intervjupersoner

I urvalsprocessen av intervjupersoner utgick vi efter principen *centralitet*, vilket är viktigt när man genomför informantintervjuer (Esaiasson m.fl. 2012:258, 283). Inledningsvis studerade vi därför Region Skånes hemsida för att identifiera personer som varit delaktiga i arbetet med ”Det öppna Skåne 2030”. Därefter kontaktades två politiker inom tillväxtnämnden samt sju tjänstemän verksamma på det sekretariat som arbetat med dialogen kring och framtagandet av den regionala utvecklingsstrategin.

Intervjuperson ett: Eva Bertz (Fp), 1.e vice ordförande i Region Skånes tillväxtnämnd (personintervju på Region Skånes kontor)

Intervjuperson två: Eskil Mårtensson, tjänsteman på avdelningen för samhällsplanering samt verksam i ”Det öppna Skåne 2030”-sekretariatet (telefonintervju)

Vi valde att intervju en politiker och en tjänsteman då de arbetat med de båda dokumenten utifrån olika perspektiv. Detta anser vi är fördelaktigt då det bidrar till en mer nyanserad bild av arbetet med dokumenten på ett visionärt (politikern) och praktiskt (tjänstemannen) plan.

4.4 Metod

4.4.1 Kvalitativa semistrukturerade intervjuer

Två semistrukturerade intervjuer av informantkaraktär genomfördes med en politiker och en tjänsteman verksamma inom Region Skåne. Detta primärmaterial fungerar som komplement till vår kvalitativa innehållsanalys. Vi anser att intervjuerna är ett bra komplement som hjälper oss att tolka innehållet i den regionala utvecklingsstrategin och ger oss en mer dynamisk bild av hur arbetet med ”Det öppna Skåne 2030” har gått till då intervjuobjekten har god insyn i processen.

Vi anser att samtalsintervjuer är att föredra framför en frågeundersökning med fasta svarsalternativ eftersom forskaren under en samtalsintervju har möjlighet att registrera och följa upp svar som är oväntade (Esaiasson m.fl. 2012:251). Även om vi vid intervjutillfällena skapat oss en god förståelse av arbetsprocessen med ”Det öppna Skåne 2030” var vi väl medvetna om att vi skulle kunna få oväntade svar från våra intervjupersoner, och ville därför inte genomföra en frågeintervju med fasta svarsalternativ. Genom att välja en semistrukturerad design på vår samtalsintervju hade vi också möjlighet att anpassa frågorna i intervjun efter intervjupersonen. Vid en semistrukturerad intervju har forskaren i en intervjuguide formulerat ett antal färdiga frågor eller teman som man vill beröra under intervjun, men frågornas utformning och följd kan skilja sig mellan de olika intervjupersonerna (Esaiasson m.fl. 2012:229). Vi anser även att samtalsintervjuer lämpade sig bäst då denna metod möjliggör för ett samspel mellan intervjupersonen och forskaren (Esaiasson m.fl. 2012:251). Möjligheten att ställa följdfrågor och röra oss mellan olika teman underlättade för oss att koppla samman olika delar av de svar som informanterna gav oss, vilket gav oss

en mer heltäckande bild av hur arbetet med strategin gått till. Vår intervjuguide finns bifogad i bilagan.

Intervjuerna spelades in efter samtycke från intervjupersonerna. Vi erbjöd dem anonymitet men båda valde att tackade nej till detta.

4.4.2 Kvalitativ innehållsanalys

Vi har valt att använda oss av kvalitativ innehållsanalys då vi anser att denna form av textanalys lämpar sig väl som metod för vår studie då vi ämnar undersöka hur Europa 2020- strategin influerat ”Det öppna Skåne 2030” genom att söka efter uttryckliga likheter, så kallade manifesta budskap (Esaiasson m.fl. 2012: 221), i fråga om målsättningar. Vi sökte således efter omnämnandet av en viss företeelse (Bergström & Boréus, 2013:51). Innehållsanalys lämpar sig väl för detta samtidigt som denna analysmetod möjliggör för forskare att genom sökande efter det explicit uttryckta även kan undersöka ”det inte fullt ut sagda” (Bergström & Boréus, 2013:51-52).

Som vid alla typer av text- och dokumentanalyser är det viktigt att först ha en viss ”genrekännedom” (Bergström & Boréus, 2013:55). Därför har vi läst in oss på ämnet genom att läsa rapporterna Europa 2020- strategin och ”Det öppna Skåne 2030” samt även utfört en pilotintervju med ett regionråd från Region Skåne.

Dokumentet analyserades manuellt eftersom vi är intresserade av att finna inte bara direkta utan även indirekta delar. Datoranalyser fungerar i dessa fall inte lika bra som manuell analys eftersom syftet med studien och därmed textanalyserna kräver tolkning för att besvaras. En datoranalys är dock tillförlitligare än manuell analys utifrån vissa aspekter. Datorer tröttnar inte och påverkas inte av andra mänskliga faktorer som kan riskera att påverka resultatet (ibid.). De mänskliga faktorerna är dock ständigt verksamma på oss båda och individer kan tolka ord, meningar och uttryck annorlunda.

För att minimera risken av fel i resultatet genomfördes därför en så kallad dubbelkodning (Bergström & Boréus, 2013:57). En dubbelkodning genomförs genom att båda vi som arbetar med uppsatsen och utför kodningen, efter samma principer. Vi genomförde kodningen enskilt och jämförde sedan resultaten för att kontrollera att principerna tolkats likvärdigt, då bör resultaten stämma och gör metoden replikerbar. Dubbelkodning utförs inte enbart för att säkerställa intersubjektiviteten (det vill säga att andra forskare ska kunna genomföra samma studie med samma metod och komma fram till samma resultat) utan även för att studien ska kunna utnyttjas kumulativt, det vill säga att vår forskning ska vara så pass tillförlitlig att ”kunskapsmassan kan ackumuleras” av forskare som har för avsikt att utveckla vår studie. Det faktum att vi är två studenter som genomförde dubbelkodningen är även effektivt utifrån en tidsaspekt. Om en ensam forskare dubbelkodar bör forskaren vänta en längre tid mellan kodningarna för att glömma bort vilka kodningar som gjordes första gången. Denna tidskrävande åtgärd behövs inte om två olika individer följer samma instruktioner då detta kan göras samtidigt och enskilt för senare jämförelse (Bergström & Boréus, 2013:57).

Vi valde att använda oss av ett kodschema som analysinstrument. Detta behövs för att tydligt framhålla vad forskaren kommer att notera och leta efter i respektive text som analyseras (Bergström & Boréus, 2013:54-55). Att skapa teman är ett ”lämpligt analysverktyg för att placera tankeinnehållet under en sammanfattad rubrik” (ibid).

I vissa fall av innehållsanalyser kan så kallade glidningar uppstå, vilket innebär att bedömningen för vad som kodas till ett visst tema förändras. Detta kan bli problematiskt och påverka studiens reliabilitet. Detta uppstår dock oftast när det är flera texter som analyseras men eftersom vår studie enbart ämnar analysera en text som dessutom är ganska kort, endast 28 sidor lång, anser vi att risken för den problematiken är försumbar (Bergström & Boréus, 2013:58).

Vi genomförde analysen genom att formulera förhandsdefinierade kategorier/teman (Esaïasson m.fl. 2012:217) som vi sökte noteringar till i ”Det öppna Skåne 2030”. Om vi istället valt ett öppet förhållningssätt i analysen av ”Det öppna Skåne 2030” är risken större att godtyckligt relevant information redovisas som egentligen inte var knutet till frågeställningen. Ofta sker det på grund av att forskarnas egna intressen riskerar att ta överhanden och att analysen därför svävar ut utanför frågeställningen. Då vårt intresse för politik, EU och dess påverkan på medlemsstaterna är stort menar vi att resultaten blir så relevanta som möjligt för vårt syfte och frågeställning om vi styrs av förhandsdefinierade kategorier/teman.

Vi har valt att definiera våra teman på följande vis:

Tema 1: Hänvisar till Europa 2020-strategins första mål; *”Sysselsättningsgraden för befolkningen i åldrarna 20-64 bör öka från nuvarande 69 % till minst 75 % bl.a. genom större deltagande och äldre och genom bättre integration av invandrare i arbetskraften”* (Europeiska Kommissionen, 2010:10).

När uttryck om ökning av sysselsättningsgraden återfanns i ”Det öppna Skåne 2030” noterades det i detta tema. Meningar som uppmärksammats för notering innehöll exempelvis begreppen näringsliv, arbetsmarknad, arbetslöshet, samarbete mellan utbildningssektorn och näringslivet, matchning, integration och investeringar.

Tema 2: Hänvisar till Europa 2020- strategins andra målsättning; *”EU:s nuvarande mål är att investera 3 % av BNP i FoU [forskning och utveckling, vår anmärkning]”* (ibid.).

När uttryck om ökade satsningar på forskning, produktutveckling och innovation återfanns i ”Det öppna Skåne 2030” noterades det i detta tema.

Tema 3: Hänvisar till Europa 2020- strategin tredje målsättning; *”Minska växthusgasutsläppen med minst 20 % jämfört med 1990 års nivåer eller med 30 %, på vissa villkor, öka andelen förnybara energikällor i vår slutliga energiförbrukning till 20 % och höja energieffektiviteten med 20 % ”* (Europeiska Kommissionen, 2010: 11)

När uttryck som klimatneutralitet, energieffektivisering, ökad förnybar energi, energisnålt eller annat tydligt kopplat klimatrelaterat arbete omnämndes noterades detta.

Tema 4: Hänvisar till Europa 2020- strategins fjärde målsättning; *”Ett mål avseende utbildningsresultat som åtgärdar problemet med att ungdomar lämnar skolan i förtid genom att minska procentandelen med avbruten skolavgång till 10 % från nuvarande 15 %. Samtidigt ökas den andel av befolkningen i åldrarna 30- 34 som har avslutad högre utbildning från 31 % till minst 40 % år 2020”* (ibid.)

När uttryck om insatser för att reducera andelen ungdomar som lämnar skolan i förtid samt insatser som främjar högre utbildning återfanns i ”Det öppna Skåne 2030” noterades det i detta tema.

Tema 5: Hänvisar till Europa 2020- strategin femte målsättning; *”Antalet EU-medborgare som lever under de nationella fattigdomsgränserna bör minskas med 25 %, vilket skulle innebära att över 20 miljoner personer lyfts ut ur fattigdom”* (ibid.)

Till detta tema sökte vi efter uttryck i ”Det öppna Skåne 2030” som påpekade insatser för fattigdomsbekämpning.

Textanalyserna som vi utfört måste utföras på samma sätt och konsekvent utav oss båda. Det är därför viktigt att vara noga med definitionerna av eftersökta teman och analysinstruktionerna, samt att vara öppen för modifiering av dessa (Bergström & Boréus, 2013:56). Därför utförde vi en pilotanalys av den valda metoden och arbetade enligt definitionerna av teman. När pilotanalysen var genomförd och analysenheterna och instruktionerna modifierats efter behov, analyserades hela texten. Det var därför fördelaktigt att vara två som båda kodade. Detta för att vi då kunde säkerställa att kodningen utfördes av oss båda på ett konsekvent och överensstämmande vis, detta kallas för intrasubjektivitet (ibid.).

När innehållsanalysen genomförts sammanställdes resultaten i en tabell som tydligt visar vilka områden som påtalas Europa 2020- strategin som återfinns i *”Det öppna Skåne 2030”*. Se denna tabell bifogad i bilaga.

Att analysera utefter teman var i detta fall inte enkelt. Det finns inga vattentäta barriärer mellan de respektive teman och därav mellan respektive målsättning. Den ena målsättningen/temat påverkar i hög grad minst en annan. Exempelvis påverkar satsningar på ökade förnybara energikällor sysselsättningsgraden då det genererar nya arbetstillfällen. Samma gäller satsningar på utbildningssektorn - om fler utbildas och får efterfrågad kompetens får också fler arbete. Detta fenomen påträffas uttryckligen i både Europa 2020- strategin och ”Det öppna Skåne 2030”. Dock anser vi inte att detta är en felkälla som drar ner studiens validitet och legitimitet på en obrukbar nivå.

5 Resultat och analys

Innehållsanalysen av "Det öppna Skåne 2030" visade att många av de visioner och utmaningar som påtalas i dokumentet påvisar likheter med innehållet i målsättningar i Europa 2020-strategin. De fyra första teman som berör utbildning, klimat, forskning och utveckling samt sysselsättning återfanns frekvent och var tydligt framhållna i "Det öppna Skåne 2030". Dock återfanns och noterades ingenting under tema 5 som handlar om fattigdomsbekämpning. Den fullständiga tabellen över analysresultatet går att finna i bifogad bilaga. Exempel på några noteringar i respektive tema är:

Tema 1:

- * "Vi måste öppna Skåne genom (...) att släppa in fler på arbetsmarknaden (...)" (s.12)
- * "Den utveckling som sker i offentlig sektor får med fördel kommersialiseras för att öka (...) sysselsättning (...)" (s.13).

Tema 2:

- * "Vi behöver främja produktivitet, omställning och förnyelse inom näringslivet och organisationer samt skapa nya innovationsarenor som stödjer den pågående tjänste- och produktutvecklingen" (s.14).
- * Skåne behöver stärkas som forskningsregion" (s.15).

Tema 3:

- * " (...) ökad tillgång till förnybar energi (...)" (s.11).

* En hållbar livsstil som möjliggör medvetna val och klimatneutrala val är en förutsättning för att platsen Skåne ska må bra" (s.13).

Tema 4:

* "Sverige är en kunskapsnation och för att behålla denna position bör vi säkra elevernas möjlighet att nå sin fulla potential genom att utveckla och investera i insatser som utgår från individuella förutsättningar och behov" (s.19).

* "Till exempel genom en befolkning med hög utbildning och öppet sinne. Eller att erbjuda utbildning i världsklass; från grundskola till forskarnivå" (s.23).

Enligt resultatet av innehållsanalysen finns det likheter mellan innehållet i de båda dokumenten. Förekomsten av likheterna skulle kunna ses som en indikation på att Europa 2020-strategin har influerat innehållet i "Det öppna Skåne 2030". Dock påtalades det under intervjuerna att Europa 2020-strategin inte tillskrivits större betydelse än den OECD rapport som också beskrivs som ett av grunddokumenten till den regionala strategin;

"OECD utredningen tycker jag var väl mer, den var ju mer konkret. För den såg ju på verkligheten, 2020- målen är ju ett långsiktigt mål ju så de är ju ingenting. Det ska

du sedan, kan jag tänka mig, det blir väl sedan en uppföljning, hur har man lyckats. Så jag ser det som två helt skilda saker.” (Intervju med politiker)

Den intervjuade tjänstemannen beskriver vidare Europa 2020-strategin som ett vägledande ramverk snarare än ett konkurrerande dokument till OECD rapporten;

”Jag skulle vilja säga så här att det finns med som en utgångspunkt i arbetet, och det finns alltså ingenting som... om vi säger såhär, i OECD analysen så finns det liksom ingenting, det finns ingenting som motsäger. EU2020 är ju så grundläggande, det som sägs va, så det finns liksom ingenting som ’nej nu prioriterar vi bort EU2020 för att istället ta OECDs slutsatser’. För en av de stora slutsatserna i OECD rapporten var ju att, ja, vi måste få med ökad sysselsättningsgrad, vi måste få med kvinnor, ungdomar, människor med utländsk bakgrund, få med alla för högre sysselsättning och så vidare, så jag ser liksom inte att det finns någon, det har aldrig funnits någon motsättning, jag ser det mer som att vi har med detta som ett grundläggande perspektiv.”

Dessa utsagor från intervjupersonerna stämmer överens med resultatet från vår innehållsanalys, som påvisade att delar av Europa 2020- strategins mål återfinns i hög grad i Region Skånes strategi. Dock blir det problematiskt att påvisa att innehållet i RUS:en går att härleda till just Europa 2020-strategin snarare än exempelvis uppmaningarna från OECD-rapporten. Denna osäkerhet försvårar att utifrån europeiseringsteorin tolka likheterna som ett fall av europeisering, då det kan finnas andra bakom- eller mellanliggande variabler som gett upphov till likheterna.

För att vi ska kunna konstatera att det rör sig om ett fall av europeisering i enlighet med Börzel och Risses resonemang måste vi även kunna påvisa att policies, normer eller värderingar från EU nivå skapa ett förändringstryck på den inhemska enheten (Börzel&Risse, 2000:1-2). Detta scenario förutsätter att de mål som förespråkas från EU skulle stå i konflikt eller skilja sig från de initiala mål som funnits inom Region Skåne. Våra intervjupersoner påpekar dock att detta inte varit fallet, och att detta faktum har underlättat arbetet med att processa EU strategin i sin egen RUS. Tjänstemannen beskriver detta på följande sätt;

”Ja nu är det väl så lyckligt på det sättet att /.../ vi pratar sysselsättning, vi pratar hållbarhet, vi pratar tillväxt, det är ju sådant som vi prioriterat hos oss själva. Det hade varit mycket besvärligare om det hade varit saker som vi tyckte inte alls var vår agenda, om det hade varit någonting helt annorlunda än det som var vår fokusagenda så hade det ju blivit lite besvärligt.”

Politikern från tillväxtnämnden kommenterade strategins inverkan på regionens tillväxtarbete på ett enligt oss intressant sätt. Hon menar att Region Skånes målsättningar och strävanden hade varit relativt oförändrade oavsett Europa 2020 - strategins målsättningar, och att EU-strategin på detta sätt inte påverkat regionen;

“Vi ser, ‘2020 målen har de satt upp, de är de här områdena’, då ser vi utifrån dem målen som vi har och var kan vi få in dem i de målen, så det är inte tvärtom.”

Då påståendet att regionens målsättningar skulle formulerats på ett snarlikt sätt även i avsaknad av Europa 2020-strategin är spekulativt kan vi inte grunda några absoluta slutsatser på detta uttalande. Vi anser dock att uttalandet är av intresse att notera, då

det kan ses som en indikation på att det inte föreligger en konflikt mellan regionernas målsättningar för RUS:en och innehållet i Europa 2020-strategin.

Enligt regionpolitikern används målsättningarna i EU strategin för att kunna argumentera för redan existerande visioner och målsättningar. Detta skulle också kunna förklara likheterna mellan Europa 2020-strategin och "Det öppna Skåne 2030". Även tjänstemannen uttryckte att likheterna mellan EU:s målsättningar för unionen i stort och Region Skånes målsättningar för den fortsatta utvecklingen av regionen gett en extra styrka i argumentationen för regionens visioner;

"Liksom att 'det här hittar vi inte på själva' utan jag tycker det, det finns en finess med att kunna säga 'jaha såhär tänker dom på EU och såhär applicerar vi det här i Skåne', ja absolut, det ger ju mycket mer tyngd till än om vi bara hade pratat om det i Skåne, liksom 'det här är viktigt för Skåne - punkt', utan det är ju, 'det här ser vi i en europeisk kontext', nejmen absolut."

Detta skulle kunna betraktas som en form av europeisering i det avseendet att riktlinjer och prioriteringar som producerats och överförts från EU-nivå till medlemsstaterna utnyttjas av en regional aktör för att uppnå egna målsättningar inom den nationella kontexten. Det går i viss mån att dra paralleller till Radaellis studie från 1997 i vilken han menar att europeisering sker genom att inhemska aktörer påverkas av den rådande 'europeiska' diskursen inom ett sakområde och därigenom anpassar inhemska policy efter detta (Radaelli, 1997:555). I det undersökta brittiska fallet skapade den begynnande EU regimen kring beskattningsrätt incitament och manövreringsutrymme för en förändring av delar av den brittiska skattepolitiken (Radaelli, 1997:568-570), medan det i fallet Region Skåne kan ses som att målsättningar från EU i form av Europa 2020-strategin har gett regionen extra tyngd i argumenteringen för de egna målsättningarna. Vi är medvetna om att Radaellis undersökning behandlade policies på en nationell nivå och att detta skiljer sig från regionernas arbete med regionala utvecklingsstrategier. Dock menar vi att det är intressant att dra paralleller mellan dessa två studier då detta kan leda till en ökad förståelse för hur regionen *använder* sig av EU snarare än låter sig *användas* av EU. Betydelsen av EU-strategin och sammanhållningspolitiken med de tillhörande strukturfonderna (se avsnittet 'bakgrund') för förverkligandet av regionens ambitioner och mål påvisas i följande uttalande från politikern;

"Vi har satt våra mål och de hade vi satt även om inte 2020 hade kommit så hade vi satt dem målen. Nu har vi chans att kunna förverkliga dem genom att vi kan gå in och söka pengar ifrån EU också."

Strukturfonderna är med andra ord viktiga incitament för att arbeta aktivt med strategin. Eftersom den regionala utvecklingsstrategin utgör ett grunddokument för ansökningar om strukturfondsmedel, och att de medel som ska betalas ut under programperioden 2014-2020 går till projekt som har en anknytning till Europa 2020-strategin har detta påverkat innehållet i "Det öppna Skåne 2030", vilket kan ses som en form av europeisering. I detta citat framhåller dock politikern återigen att regionens målsättningar hade formulerats på ett liknande sätt även i avsaknad av EU-strategin.

Både politikern och tjänstemannen påtalade att målsättningarna i Europa 2020-strategin betraktats som relativt allmängiltiga, vilket bidragit till att de varit lätta att

arbeta med. Om målen upplevs som allmängiltiga och att det därför inte varit en svår uppgift för regionen att inkorporera strategin i sin RUS då EU:s målsättningar överensstämmer med regionens självständiga intressen blir det svårare att tala om likheterna mellan Europa 2020-strategin och "Det öppna Skåne 2030" i termer av europeisering. Den skånska regionen har - i likhet med alla regioner - ett intresse av att sysselsättningsgraden ökar, och att arbeta med hållbar utveckling och energieffektivisering förefaller vara ett naturligt inslag i den västerländska - och möjligtvis globala - samhällsutvecklingsdiskursen. Vidare har Skåne ett givet incitament att satsa på forskning, då institutioner som Lunds Universitet, Malmö Högskola och den stundande forskningsanläggningen ESS genererar arbetstillfällen och lockar nya invånare till regionen. Vi menar att vi delvis kan koppla innehållet i "Det öppna Skåne 2030" till Europa 2020-strategin då EU strategin hjälpt till att förankra målsättningarna i den regionala utvecklingsstrategin, samtidigt som strukturfonderna kommer vara ett verktyg för regionen att uppnå sina visioner. Tjänstemannen uttrycker detta på följande sätt;

"Ser vi EU 2020, alltså i det bara såhär alltså övergripande det vill säga 'smart hållbar tillväxt för alla' så tycker jag att det ligger ju väldigt väl i linje med hur vi har tänkt. Det var ju kanske snarare så att vi fick, man fick ju liksom en, jag tycker att det där att säga 'ja vi pratar om smart hållbar tillväxt för alla', det blir ju ganska... det blir en ganska klatschig formulering så att säga va, hur, hur man jobbar, så det har varit ganska användbart tycker jag."

Det faktum att vår undersökning visat att det går att notera kopplingar mellan likheterna mellan de båda dokumenten och olika incitament från EU att arbeta med strategin (exempelvis att det underlättar ansökningarna om strukturfondsmedel) skulle, som tidigare påpekats, kunna ses om ett fall av europeisering. Detta menar vi dock blir problematiskt med bakgrund av uttalandena från både tjänstemannen och politikern om att målsättningarna i Europa 2020-strategin upplevs som allmängiltiga och att innehållet i "Det öppna Skåne 2030" formulerats förhållandevis självständigt i relation till EU- dokumentet. Även de påtalade likheterna mellan OECD rapportens slutsatser och uppmaningarna och visionerna i Europa 2020-strategin resulterar i att det inte går att hävda att detta undersökta fall går att betrakta som ett fall av europeisering. Detta då vi inte har kunnat påvisa några kausala samband mellan Europa 2020-strategin och "Det öppna Skåne 2030", det vill säga att vi inte kan utesluta att likheterna orsakats av någon annan icke undersökt variabel. Innehållsanalysen och intervjuerna visar således på att vi kan se en *samvariation* mellan målsättningarna i Europa 2020 och "Det öppna Skåne 2030", men vi kan inte påvisa ett direkt orsakssamband.

En tänkbar förklaring till att vi kan notera likheter mellan innehållet i de båda dokumenten, samtidigt som intervjupersonernas utsagor ger en bild av att Europa 2020-strategins prioriteringar och målsättningar inte varit avgörande för innehållet i "Det öppna Skåne 2030", är att båda dokumenten påverkas av den rådande globala diskursen kring samhällsutveckling. Hållbar utveckling, hög sysselsättning och hög utbildning är helt enkelt någonting som "ligger i tiden".

6 Slutsats

Den kvalitativa innehållsanalysen visade att fyra av de fem målsättningarna i “Europa 2020” gick att återfinna i “Det öppna Skåne 2030”. Investeringar i utbildningssektorn, forskning och utveckling samt klimatrelaterade satsningar tillammans med mål om ökad sysselsättning var frekvent förekommande. Intervjuerna visade på att EU-strategin haft betydelse för utformningen av den regionala utvecklingsstrategin, men inte varit avgörande. Genom att hänvisa till Europa 2020-strategin i utformningen av den regionala tillväxtstrategin har argumenteringen för regionens egna målsättningar och prioriteringar även kunnat underbyggas. Att kunna anknyta innehållet i RUS:en har även betydelse för ansökningar för finansiellt stöd från strukturfonderna, vilka är kopplade till genomförandet av målen i Europa 2020-strategin. Detta har skapat ekonomiska incitament för regionen att aktivt arbeta med EU-strategin.

Två omständigheter försvårar studiens ambition att beskriva denna påverkan i termer av europeisering. För det första uttrycker intervjupersonerna på olika sätt att innehållet i “Europa 2020” betraktats som förhållandevis allmängiltiga målsättningar. För det andra menar de vidare att målsättningarna i Europa 2020-strategin överensstämmer väl med de mål och prioriteringar som inom regionen ansetts vara viktiga för regionens fortsatta utveckling. Vi menar att dessa två omständigheter möjligtvis kan vara ett resultat av att de båda dokumenten påverkats av rådande globala diskurser kring samhällsutveckling. Detta resulterar i att det blir problematiskt att med våra valda metoder och material påvisa att det är just EU som via Europa 2020-strategin påverkat innehållet i “*Det öppna Skåne 2030*”, vilket är en förutsättning för att detta ska kunna klassas som ett fall av europeisering. Troligtvis hade vi kunnat komma fram till en säkrare slutsats om vi haft möjlighet att studera samtliga dokument i input-processen och remissprocesserna som föregick utformningen av “*Det öppna Skåne 2030*”. För en sådan studie hade troligtvis processpåring lämpat sig väl som metod. Dock har vår studie påvisat att det finns indikatorer på att EU-strategin haft en betydelse som ett förstärkande verktyg för regionen att befästa redan självständigt identifierade målsättningar och prioriteringar i sin RUS.

Således kan vi konstatera att det empiriska och teoretiska underlaget som legat till grund för vår analys inte varit tillräckligt omfattande för att vi ska kunna formulera några absoluta slutsatser om likheterna mellan Europa 2020-strategin och innehållet i remissförslaget till “*Det öppna Skåne 2030*” är ett fall av europeisering. Europeiseringsteorin kan i detta fall inte ensamt ge en tillfredsställande förklaring till utfallet av den empiriska undersökningen. Vi menar att dessa likheter måste studeras i en vidare global kontext där andra bakomliggande faktorer undersöks för att kunna identifiera kausala mekanismer. Detta blir inte möjligt med europeiseringsteorin, då denna har ett begränsat fokus.

Vi uppmanar till fortsatt forskning om EU:s inverkan på regionala utvecklingsstrategier och tillväxtarbete, då detta är ett förhållandevis outforskat område inom svensk europeiseringsforskning. Fortsatta studier med en komparativ forskningsdesign skulle kunna jämföra regioner där förutsättningarna för en "konflikt" mellan EU:s prioriteringar och de regionala perspektiven skiljer sig, för att studera om konsekvenserna av detta kan utläsas i respektive regions utvecklingsstrategier. Vi anser det också vara intressant att genomföra studier som tar vid där vår studie slutade, och vidare undersöka hur Europa 2020-strategin (eller likande målstyrningsdokument från EU) används som förstärkande argument av lokala eller regionala aktörer för att främja "självständiga" målsättningar och prioriteringar.

8 Bilaga

8.1 Analysschema för innehållsanlys

Teman	Noteringar enligt def.
<p>Tema 1 Hänvisar till Europa 2020- strategins första mål; <i>"Sysselsättningsgraden för befolkningen i åldrarna 20-64 bör öka från nuvarande 69 % till minst 75 % bl.a. genom större deltagande och äldre och genom bättre integration av invandrare i arbetskraften"</i> (KOM (2010), 2010, s.10). När uttryck om ökning av sysselsättningsgraden återfinns i <i>"Det öppna Skåne 2030"</i> noteras det i detta tema. Meningar som bör uppmärksammas för notering bör innehålla begreppen näringsliv, arbetsmarknad, arbetslöshet, samarbete mellan utbildningssektorn och näringslivet, matchning, integration och investeringar.</p>	<p>- "Vi har en gemensam arbetsmarknad, ett brett näringsliv med många arbetstillfällen (...) och det är lätt för individer och arbetsgivare att mötas. Det är attraktivt att starta och driva företag" (s.10).</p> <p>- "Det är attraktivt att starta och driva företag" (s.10).</p> <p>- "Det finns ett nära samarbete mellan universiteten och näringslivet. I Skåne finns jobben(...)" (s.10).</p> <p>- "Ett innovativt och utvecklande företagande på landsbygden (...)" (s.10).</p> <p>- "Fler ska vilja (...) verka här" (s.12).</p> <p>- "Vi måste öppna Skåne genom (...) att släppa in fler på arbetsmarknaden (...)" (s.12).</p> <p>- " (...) och att förbättra matchningen på arbetsmarknaden" (s.12).</p> <p>- "Att göra det enklare att hitta en försröjningsform som passar den skilda; förenkla att starta företag eller att få en tillsvidareanställning på heltid" (s.12)</p> <p>- "Den utveckling som sker i offentlig sektor får med fördel kommersialiseras för att öka (...) sysselsättning (...)" (s.13).</p> <p>- "Vi behöver i högre grad matcha rätt kompetens utifrån den efterfrågan på arbetskraft näringslivet ger uttryck för" (s.14).</p> <p>- "Fler behöver starta och driva företag. Vi behöver främja produktivitet, omställning och förnyelse inom näringslivet (...)" (s.14).</p> <p>- "Ett gott innovationsklimat lägger grunden för fler jobb (...)" (s.14).</p> <p>- "Förbättra matchningen på arbetsmarknaden" (s.15).</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - "En bättre matchning mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft med rätt utbildning och kompetens innebär att fler får ett arbete" (s.15). - "Vi behöver därför underlätta för främst nya skåningar och unga att komma in på arbetsmarknaden med en palett av låg- och högklassificerade arbeten, men även med att utveckla samverkan mellan näringslivet och utbildningssystemen. Vi kan kartlägga behov hos arbetsgivare, validera kompetens och utnyttja mångfalden i arbetskraften. Fler kan få stöd och nätverk för att starta egna företag eller att hitta ett nytt jobb. Fler än arbetsförmedlingen kan medverka till matchningen på arbetsmarknaden. Vi bör kraftsamla kring Kompetenssamverkan Skåne. Gränshinder till Danmark bör minimeras" (s.15). - "Vi ska (...) skapa nya välfärdstjänster" (s.19). - "Att snabbt kunna ta sig till och från Skåne är en förutsättning för (...) vidgad arbetsmarknad och ett blomstrande näringsliv" (s.23). - "Genom att agera tillsammans inom Skåne, med grannregionerna och med starka regioner i Europa och hela världen kan Skåne bli en betydande europeisk och global aktör. Då kan vi också stärka näringslivets (...) konkurrenskraft, vidga vår arbetsmarknad" (s.23). - "I det öppna Skåne ska vi agera tillsammans med andra regioner för att utveckla gemensamma arbetsmarknader" (s.23) - "sysselsättningsgraden i Skåne ska vara högre än riksnittet" (s.24).
<p>Tema 2 Hänvisar till Europa 2020- strategins andra målsättning; "EU:s nuvarande mål är att investera 3 % av BNP i FoU [Forskning och utveckling, vår anmärkning]" (ibid). När uttryck om ökade satsningar på forskning och utveckling återfinns i "Det öppna Skåne 2030" noteras det i detta tema.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - "Den skånska innovationskulturen och de starka forskarmiljöerna i världsklass (...)" (s.10). - "Skåne har en ung och växande befolkning och bra utbildning och forskning." (s.14). - "Om några år finns två världsunika forskningsanläggningar på plats, ESS och MAX IV" (s.14). - "Vi ska i högre grad bidra till Sveriges tillväxt"(s.14). - " Vi behöver främja produktivitet, omställning och förnyelse inom näringslivet och organisationer samt skapa nya innovationsarenor som stödjer den pågående tjänste- och produktutvecklingen." (s.14).

	<ul style="list-style-type: none"> - "En ständigt ökande global konkurrens ställer stora krav på (...) forskning och innovationsförmåga. Skåne behöver utvecklas och bli ännu starkare som forsknings- och utvecklingsregion (...)" (s.14). - "Utvecklingen av nya innovationsområden ska stimuleras genom satsningar på till exempel deltagande i internationella nätverk och framtidsstudier" (s.14). - "Att öka innovationen ytterligare är centralt för tillväxten" (s.14). - " Därför är det skånska näringslivets framtida förmåga till innovation av stor betydelse. Utvecklingen måste bygga på ett tydligt strategiskt förhållningssätt till innovation, där forsknings- och innovationsmiljöerna utgör viktiga grundelement. Skåne ska tydligt fokusera på smart specialisering utifrån Europa 2020" (s.14). - "Arbetet inom Forsknings- och innovationsområden i Skåne (FIRS) behöver stärkas för att Skåne ska förbli en framstående forskningsregion, liksom arbetet för stärkt innovationskraft inom befintligt näringsliv och offentlig verksamhet" (s.14-15). - "Prioriteringen av de tre strategiska innovationsområdets smarta material, personlig hälsa och hållbara smarta städer bör generera en kraftsamling av resurser" (s.15). - " Skåne behöver stärkas som forskningsregion" (s.15). - "Vi bör även verka för (...) mer forskningsanslag (...)" (s.15). - " Det är av särskild vikt att skapa tvärsektionella arenor inom (...) forskning (...)"(s.18). - "Ytterligare insatser kan vara att (...) investera i mångfacetterad forskning kring patient - och brukarperspektiv och inflytande" (s.20). - "För att öka kvalitet och produktivitet måste fler arbeta för att forskning, inom och mellan vetenskaper, blir en integrerad del i organisationerna så att innovationer säkerställs och kompetensförsörjning garanteras. Vidare behöver forskning inom nya, dynamiska områden som teknik, logistik och organisation stärkas" (s.20). - "I Skåne ska möjligheten till livslångt lärande
--	--

	<p>stärkas på flera plan genom mer och bättre (...) forskarutbildning (...)” (s.21).</p> <p>- " När Fehrman-bältförbindelsen öppnar 2021 knyts vi allt närmare norra Tyskland och Europa med möjlighet att (...) öka vårt forsknings- och näringslivsutbyte" (s.22).</p> <p>- "Eller att erbjuda utbildning i världsklass; från grundskola till forskarnivå"(s.23).</p> <p>- " "Då kan vi också stärka näringslivet och forskningens internationella konkurrenskraft (...)” (s.23).</p> <p>- "Vidare behöver vi utveckla skånska samarbeten mellan lärosäten, forskningsanläggningar, kultursektorn och näringsliv för utveckling av idéer i globalt perspektiv” (s.23).</p> <p>- "Skåne ska bli en av världens tio mest innovativa regioner"(s.24).</p>
<p>Tema 3 Hänvisar till Europa 2020- strategin tredje målsättning; <i>”Minska växthusgasutsläppen med minst 20 % jämfört med 1990 års nivåer eller med 30 %, på vissa villkor, öka andelen förnybara energikällor i vår slutliga energiförbrukning till 20 % och höja energieffektiviteten med 20 %”</i>. När uttryck om insatser för minskade utsläpp av växthusgaser, energieffektivisering, minskad energikonsumtion eller klimatrelaterat arbete omnämns noteras detta.</p>	<p>"Det går att röra sig klimatneutralt mellan tätorterna på motsvarande sätt som det går att röra sig mellan stadsdelar inom storstäder" (s.10).</p> <p>- "Omställningen till ett klimatneutralt Skåne har gett utvecklingskraft" (s.10).</p> <p>- " (...) ökad tillgång till förnybar energi (...)” (s.11).</p> <p>- "En hållbar livsstil som möjliggör medvetna val och klimatneutrala val är en förutsättning för att platsen Skåne ska må bra" (s.13).</p> <p>- "Skåne ska vara klimatneutralt och fossilbränslefritt 2030" (s.13).</p> <p>- "Vår tillväxt ska vara resurseffektiv, klimatneutral och konkurrenskraftig" (s.14).</p> <p>- "Vi ska satsa på att utveckla kommunikationer, framför allt kollektivtrafiken, som bidrar till att alla invånare kan ta sig till och från jobb, studier kultur- och fritidsaktiviteter på ett klimatneutralt och energisnålt sätt (...)” (s.17).</p> <p>- "Skåne måste klara av att ställa om samhället mot en mer klimatneutral och resurseffektiv utveckling" (s.17).</p> <p>- "Skånes tillväxt bygger på att regionens invånare ska kunna resa till och från jobb, studier eller fritidsaktiviteter på ett klimatneutralt och energisnålt sätt" (s.17).</p>

	<p>- "Skåne måste bli energieffektivare och öka andelen förnybar energi. Vi arbetar därför aktivt med ett fossilbränslefritt Skåne 2030" (s.18).</p>
<p>Tema 4 Hänvisar till Europa 2020- strategins fjärde målsättning; ”Ett mål avseende utbildningsresultat som åtgärdat problemet med att ungdomar lämnar skolan i förtid genom att minska procentandelen med avbruten skolavgång till 10 % från nuvarande 15 %. Samtidigt ökas den andel av befolkningen i åldrarna 30- 34 som har avslutad högre utbildning från 31 % till minst 40 % år 2020”. När uttryck om insatser för att reducera andelen ungdomar som lämnar skolan i förtid samt insatser som främjar högre utbildning återfinns i ”Det öppna Skåne 2030” noteras det i detta tema.</p>	<p>- "I Skåne har all tillgång till bra (...) skola (...) universitetsutbildning" (s.10).</p> <p>- "Det finns en bred utbildningspalett (...) (s.10).</p> <p>- "Vi måste öppna Skåne genom (...) bättre utbildning (...) (s.12).</p> <p>- "Vidare måste skolan och vidareutbildning anpassas så att var och en får de förutsättningar som behövs för att tillgodogöra sig ny kunskap och färdigheter" (s.12).</p> <p>- "Skåne har (...) bra högre utbildning och forskning" (s.14).</p> <p>- "Skåne behöver (...) bli en stark utbildningsregion" (s.14).</p> <p>- "En ständigt ökande global konkurrens ställer stora krav på högre utbildning (...) (s.14).</p> <p>- "Bygg en stark utbildningsregion" (s.15).</p> <p>- "Skåne behöver erbjuda god utbildning, med både bredd och spets. För att kunna göra det behöver samverkansformerna mellan de olika utbildningsaktörerna på respektive nivå bli tydligare (...) (s.15).</p> <p>- "Vi behöver bredda de skånska utbildningsalternativen avseende såväl inriktning som utbildningsform. Vi bör även verka för att studentutbytet mellan Skåne och Danmark ökar och attrahera utländska universitet att etablera sig i Skåne" (s.15).</p> <p>- " För att ytterligare stärka fördelen med att bo i Skåne bör möjligheterna till arbete och utbildning på distans förbättras" (s.18).</p> <p>- "Sverige är en kunskapsnation och för att behålla denna position bör vi säkra elevernas möjlighet att nå sin fulla potential genom att utveckla och investera i insatser som utgår från individuella förutsättningar och behov" (s.19).</p> <p>- "Stärka möjligheterna till en bra skolgång" (s.20)</p> <p>- "Den skånska skolan behöver utvecklas från förskola till gymnasieskola, våra barn ska ges lika förutsättningar att utvecklas och tillgodogöra sig kunskap. Vi ska därmed skapa</p>

	<p>morgondagens attraktiva skola; barn ska vilja gå i skolan (...)" (s.20).</p> <p>- "Skolan behöver även skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa samt uppmärksamma barn med särskilda behov tidigt. Barn men särskilda behov ska få den hjälp och stöd de behöver; det gäller såväl barn med inlärningssvårigheter som särbegåvning" (s.20).</p> <p>- "I Skåne ska möjligheten till livslångt lärande stärkas på flera plan genom mer och bättre högskoleutbildning, forskarutbildning, vuxenutbildning, yrkesutbildning, folkbildning och vidareutbildning. Även god utbildning som ges globalt via internet behöver valideras och erkännas" (s.21).</p> <p>- "Till exempel genom en befolkning med hög utbildning och öppet sinne. Eller att erbjuda utbildning i världsklass; från grundskola till forskarnivå" (s.23).</p> <p>- "skåningarna erbjudas välfärdstjänster var kvalitet ligger över riksgenomsnittet i de åtta kategorier som SKL mäter i öppna jämförelser ((...) grundskola, gymnasieskola (...))" (s.24).</p> <p>- "alla elever ska ha gymnasiebehörighet när de lämnar grundskolan" (s.24).</p>
<p>Tema 5 Hänvisar till Europa 2020- strategin femte målsättnin; <i>"Antalet EU- medborgare som lever under de nationella fattigdomsgränserna bör minskas med 25 %, vilket skulle innebära att över 20 miljoner personer lyfts ut ur fattigdom"</i>. Till detta tema noteras uttryck i <i>"Det öppna Skåne 2030"</i> som påpekar insatser för fattigdomsbekämpning</p>	<p>Inget noteras</p>

8.2 Intervjuguide

Intervjuguide

Tema 1: Allmänna frågor

Hur länge har du arbetat inom Region Skåne och vad är dina arbetsuppgifter?

Hur har du deltagit i arbetet med ”*Det öppna Skåne 2030*”?

Känner du till ”Europa 2020-strategin”?

Tema 2: Europa 2020-strategins inverkan på regionens utvecklingsarbete

Hur har ”Europa 2020”- strategin påverkat regionens utvecklingsarbete sedan den antogs 2010? Vilka områden upplever du bör prioriteras och vilka prioriterar ni?

Tycker du att det skett en förändring i Region Skånes tillväxtarbete sedan Europa 2020- strategin antogs?

-Om ja, på vilket sätt? Ge gärna exempel.

Upplever du att Europa 2020- strategin tvingat fram visioner eller möjligen bromsat vissa inom Region Skånes utvecklingsarbete?

Hur upplever du regionens påtalade ansvar för Europa 2020- strategins genomförande? Motivera gärna.

Tema 3: Europa 2020-stretegins inverkan på ”*Det öppna Skåne 2030*”

Hur har ”Europa 2020- strategin” präglat utformningen av och arbetet med den regionala utvecklingsstrategin ”*Det öppna Skåne 2030*”?

Hur upplever du att ”Europa 2020” prioriterats i utformningen av ”*Det öppna Skåne 2030*” (exempelvis i förhållande till OECD utvärderingen)

Hur arbetar Region Skåne med att uppfylla de svenska nationella målen som är en del av Europa 2020- strategin?

Vilka upplever du är incitamenten för Region Skåne att arbeta aktivt med Europa 2020- strategin?

Har du en uppfattning om huruvida Europa 2020- strategin har prioriterats annorlunda i olika regioner/landsting?

Tror du att målen i ”Europa 2020” – strategin kommer hinna uppnås?

9 Referensförteckning

9.1 Böcker

- Bache, Ian 2007. "Cohesian Policy" i Graziano, Paul – Maarten P. Vink. *Europeanization – New Research Agendas* s.239-252. Basingstoke:Palgrave MacMillan
- Bell, Judith. 2006 – "Introduktion till forskningsmetodik". 4:e upplagan. Lund: Studentlitteratur
- Kristina, *Textens mening och makt Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur, s.49-89.
- Bergström, Göran - Boréus, Kristina, 2012. "Innehållsanalys", i Bergström, Göran - Boréus. *Textens mening och makt metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, s. 49 - 89. Lund: Studentlitteratur AB.
- Caporaso, James. 2008. "The Three Worlds of Regional Integration Theory" i Graziano, Paul – Maarten P. Vink. *Europeanization – New Research Agendas*", s. 23- 34. Basingstoke:Palgrave MacMillan
- Esaiasson, Peter – Giljam, Mikael – Oscarsson, Henrik – Wängnerud, Lena, 2012. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Norstedts juridik.
- Hague, Rod & Martin Harrop, (2010). *Comparative government and politics*. 8th addition. Macmillan Distrubution ltd, England.
- Haverland, Markus. 2008. "Methodology" i Graziano, Paul – Maarten P. Vink. *Europeanization – New Research Agendas*", s. 59- 70. Basingstoke:Palgrave MacMillan
- Jacobsson, Bengt - Göran Sundström (2006) *Från hemvävd till invävd - europeiseringen av svensk förvaltning och politik*. Malmö: Liber förlag.
- Radaelli, Claudio M - Psquier, Romain. 2008. "Conceptual Issues" i Graziano, Paul – Maarten P. Vink. *Europeanization – New Research Agendas*", s. 35 - 46. Basingstoke: Palgrave MacMillan.
- Tallberg, Jonas (2010). *EU:s politiska system*. Studentlitteratur, Lund.

9.2 Artiklar

Börzel, Tanja, A – Thomas Risse. 2000. ”When Europe hits Home: Europeanization and Domestic Change i *European Integration online Papers*, Vol. 4 Nr. 15

Conzelmann, Thomas. 1998. ”’Europeanization’ of Regional Development Policies? Linking the Multi-level Governance Approaches with Theories of Policy Learning and Policy Change” i *European Integration Online Papers*, Vol. 2 Nr. 4

Europeiska unionens officiella tidning, 2013. *Europarlamentets och rådets förordning (EU) nr 1304/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska socialfonden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1081/2006*, nr 1304/2013, s.470 - 486.

Radaelli, Claudio M. 1997. ” How does Europeanization Produce Domestic Policy Change?: Corporate Tax Policy in Italy and the United Kingdom” i *Comparative Political Studies*, Vol. 30 Nr. 3, s. 553-575

Olsen, Jacob. 2002. ”The Many Faces of Europeanization” i *Journal of Common Market Studies*, Vol. 40 Nr. 5, s. 921-52

Radaelli, Claudio, M. 2000. ”Whither Europeanization? Concept stretching and substantive change” *European Integration online Papers*, Vol. 4 Nr. 8

9.3 Hemsidor

European Commission, Hemsida, (elektronisk) 2013. Cohesion Policy and the Europe 2020 strategy. Tillgänglig: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/europe2020/index_en.cfm, Hämtad: 2014 - 05 - 12

European Commission, Hemsida, (elektronisk) 2014. Cohesion policy 2014-2020. Tillgänglig: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_en.cfm Hämtad: 2014 - 05 - 13

Region Skåne, Hemsida, (elektronisk) 2012. Varför en utvecklingsstrategi? Tillgänglig: <https://www.skane.se/sv/Skanes-utveckling/Regional-utvecklingsstrategi-for-Skane/Varfor-en-RUS/> Hämtad: 2014 - 05 - 05

Region Skåne, Hemsida, (elektronisk) 2013. Arbetet med ny regional utvecklingsstrategi. Tillgänglig: <https://www.skane.se/sv/Skanes-utveckling/Regional-utvecklingsstrategi-for-Skane/Regional-utvecklingsstrategi-for-Skane-2030-steg-2/> Hämtad: 2014- 05 – 06

- Region Skåne, Hemsida, [elektronisk], 2014. EU och Region Skåne, Skåne European Office. Tillgänglig: <http://www.skane.se/bryssel> Hämtdatum: 2014 - 06 - 03
- Regeringskansliet, Hemsida, (elektronisk) 2014c. EU:s sammanhållningspolitik 2014-2020. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/sb/d/18571> Hämtdatum: 2014 - 05 - 08
- Regeringskansliet, Hemsida, (elektronisk) 2014a. Regionala utvecklingsstrategier. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/sb/d/18431> Hämtad: 2014 - 05 - 08
- Regeringskansliet, Hemsida, (elektronisk) 2014b. Investeringar i tillväxt och sysselsättning 2014-2020. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/sb/d/18571/a/237172> Hämtad: 2014 - 05 - 09
- Sveriges Riksdag, Hemsida, (elektronisk) 2013. Förordning (2007:713) om regionalt tillväxtarbete. Tillgänglig: http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Forordning-2007713-om-regio_sfs-2007-713/ Hämtad: 2014 - 05 - 09
- Sveriges Riksdag, Hemsida, (elektronisk) 2014. EU vill minska skillnader med hjälp av regionalpolitik. Tillgänglig: <http://www.eu-upplysningen.se/Om-EU/Vad-EU-gor/EUs-regionalpolitik/> Hämtad: 2014 - 05 - 12
- Tillväxtverket, Hemsida, (elektronisk) 2014. Programmen. Tillgänglig: <http://www.tillvaxtverket.se/euprogram/huvudmeny/programperiod20142020/programmen.4.48a604441429f388620c97.html> Hämtdatum: 2014 - 05 - 14

9.4 Protokoll och rapporter

- Hansen, Christina. 2013. *Europa 2020 strategins regionala förankring*. SKL.
- Nyberg, Linda. 2010. *EU i lokalpolitiken en undersökning av dagordningar från kommuner, landsting och regioner*. Stockholm: SKL.
- OECD Territorial Reviews Skåne, 2012. *Skånes styrkor och svagheter*. Region Skåne i samarbete med OECD Paris.
- Riksrevisionens granskningsprotokoll 2014:10. *Förvaltningen av regionala projektmedel – delat ansvar, minskad tydlighet?*. Stockholm. Sveriges Riksdag.
- Tallberg, Jonas - Aylott, Nicholas - Bergström, Carl Fredrik - Casula Vifell, Åsa - Palme, Joakim. 2010. *Europeiseringen av Sverige*. Demokratirådets rapport. Stockholm: SNS förlag.

9.5 Dokument som legat till grund för uppsatsen:

- Europeiska Kommissionen, 2010. *MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN Europa 2020 En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla* (elektronisk). http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_sv.htm Hämtdatum: 2014 - 04 - 27

Region Skåne, 2014. *Det öppna Skåne 2030* (elektronisk).
<http://www.skane2030.se/#chapters>. Hämtdatum: 2014 - 04 - 28

9.6 Personlig kommunikation:

Ewa Bertz, 1:e vice ordförande i Tillväxtnämnden Region Skåne. Region Skånes kontor i Malmö, 2014, intervju 5 Maj.

Eskil Mårtensson, tjänsteman RUS sekretariatet i Region Skåne. Lund, 2014, intervju 13 Maj.